

İstanbul, 17 Ocak 2023

MALİ MEVZUAT SİRKÜLERİ**NO: 2023/ 26****KONU****Motorlu Araç Ticareti Yapan Mükelleflerden Teminat İstenmesine İlişkin Usul ve Esaslara Dair VUK Genel Tebliği Yayınlanmıştır.**

213 Sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257. maddesinde vergi uygulamaları konularında Hazine ve Maliye Bakanlığına tanınan yetkiler düzenlenmiştir.

Bahse konu maddeye istinaden yapılan düzenlemelere uyulmaması halinde uygulanacak cezalar ise Kanunun Mükerrer 355. maddesinde düzenlenmiştir.

26 Kasım 2022 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 7421 Sayılı Kanunla bahse konu Mükerrer 257. maddenin birinci fıkrasına (9) numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“10. 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda tanımlı bulunan motorlu araç ticareti yapan mükelleflerden; doğacak vergilerin tahsil güvenliğini sağlamak amacıyla, 30 milyon Türk lirasına kadar, 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yer alan türden teminat almaya, mükelleflerin; faaliyet alanı, hukuki statüsü, mükellefiyet süresi, aktif veya öz sermaye büyüklüğü, çalışan sayısı, hakkında sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma yönünde olumsuz rapor ya da tespit bulunup bulunmadığı, iş veya üretim hacmi ile ürün ve mükellef gruplarını ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak, teminatın; türünü, tutarını, verilmesi gereken zamanı, iadesi ile tamamlanmasına ilişkin hususları belirlemeye, bentte yer alan tutarı sifıra kadar indirmeye ve iki katına kadar artırmaya, hangi hâllerde teminat aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye,”

Öte yandan, 7421 sayılı Kanunla Vergi Usul Kanununun Mükerrer 355. maddesinde yapılan ibare değişikliği ile de, verilen bu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığınca getirilecek teminat verme zorunluluğuna uymayanlara **10.000 (1.1.2022 ‘den itibaren 34.000 TL) Türk Lirasından az ve 1 Milyon (1.1.2022’den itibaren 1.300.000.- TL) Türk Lirasından fazla olmamak üzere, bir önceki hesap dönemine ait brüt satışlar toplamının binde 3’ü tutarında özel usulsüzlük cezası kesileceği** hükme bağlanmıştır. (ÖUC tutarları her yıl yeniden değerlendirilme oranında artmaktadır.)

Değişikliğe ilişkin madde gerekçesinde daha detaylı bir açıklama yer almamaktadır. Kanunun genel gerekçesinde ise bu düzenleme ile Özel Tüketim Vergisi Kanununda tanımlı bulunan motorlu araç ticareti yapan mükelleflerin faaliyetlerini yerine getirirken sebep olabilecekleri vergisel kayıpları karşılamak amacıyla teminat yükümlülüğü getirilmesi ve bu yükümlülüğe uymayanlara özel usulsüzlük cezası kesilebilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

Yapılan değişiklikler 7421 sayılı Kanunun yayımı **(26 Kasım 2022) tarihinde yürürlüğe girmiştir.** ([Bakınız, 2022/129 Sayılı Sirkülerimiz.](#))

Bahse konu uygulamaya ilişkin usul ve esaslar 14 Ocak 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan **545 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği** ile belirlenmiştir.

Anılan tebliğ Sirkülerimiz ekindedir.

Saygılarımızla

EK: 545 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

Ecovis Değer Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş., Büyükdere Cad. Neutron İş Merkezi No.119/6, 34394 Esentepe- İstanbul
Tel: +90 212 211 9901, 02, 04 Faks: +90 212 211 99 52 E-mail: info@degerymm.com.tr

ECOVIS International tax advisors · accountants · auditors · lawyers in Austria, Belgium, Bulgaria, China, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, France, Germany, Great Britain, Greece, Hong Kong, Hungary, India, Ireland, Italy, Japan, Republic of Korea, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Qatar, Romania, Russia, Slovak Republic, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine and USA (associated partners).
ECOVIS International is a Swiss association. Each Member Firm is an independent legal entity in its own country and is only liable for its own acts or omissions, not those of any other entity.

ECOVIS Değer Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. is a Turkish Member Firm of ECOVIS International.

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SIRA NO:545)

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan mallar için doğacak vergilerin tahsil güvenliğini sağlamak amacıyla, 16/11/2022 tarihli ve 7421 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesiyle 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi düzenlenmek suretiyle, Hazine ve Maliye Bakanlığına, 4760 sayılı Kanunda tanımlı bulunan motorlu araç ticareti yapan mükelleflerden teminat alma yetkisi verilmiş olup, söz konusu uygulamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesi bu Tebliğin amaç ve kapsamını oluşturmaktadır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 213 sayılı Kanunun 149 uncu maddesi, mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi, mükerrer 355 inci maddesi ile 4760 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

- 6183 sayılı Kanun: 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu,
- 213 sayılı Kanun: 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununu,
- 4458 sayılı Kanun: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,
- 4760 sayılı Kanun: 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununu,
- Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,
- Başkanlık: Gelir İdaresi Başkanlığını,
- Belge: 18/4/2015 tarihli ve 29330 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinin (I/B/4) bölümünde yer alan Kayıt ve Tescile Tabi Taşıtların İthalatında ÖTV Aranmaksızın İşlem Tesisi İçin Motorlu Araç Ticareti İle İştigal Edildiğine Dair Belgeyi,
- Distribütör: Motorlu taşıt imalatçıları ile yaptıkları yazılı sözleşmeler kapsamında ilgili taşıt markasına ait motorlu araçların Türkiye'de dağıtımı ve satışı konusunda yetkilendirilmiş olan gerçek veya tüzel kişileri,
- Gümrük yükümlülüğü: 4458 sayılı Kanun kapsamında olanların gümrük vergilerini ödemesi zorunluluğunu,
- Münferit ithalatçı: Fiili ithalata konu taşıt markasının distribütörlüğünü haiz olmayan, Belge sahibi motorlu araç ticareti yapanı,
- Teminat: 6183 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan; para, bankalar tarafından verilen süresiz ve şartsız teminat mektupları, sigorta şirketleri tarafından verilen süresiz ve şartsız kefalet senetleri ile Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeleri,
- Vergi borcu: Bakanlığa bağlı tahsil dairelerince tahsil edilen ve 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim, harçlar, vergi cezaları ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zamlarını, ifade eder.

Teminat uygulamasının kapsamı

MADDE 4- (1) 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi hükümlerine göre aşağıda sayılanlar teminat uygulaması kapsamına alınmıştır:

- Münferit ithalatçılardan Türk Gümrük Tarife Cetvelininin 87.03 tarife pozisyonunda yer alan kayıt ve tescile tabi taşıtların ithalatını yapanlar.
 - (a) bendi kapsamındaki münferit ithalatçıların bayileri.
 - (b) bendinde belirtilen bayiler ile bayilik sözleşmesi bulunan gerçek veya tüzel kişiler.
- Distribütörler ile bunların distribütörlük kapsamında bulunan bayileri için teminat yükümlülüğü bulunmamaktadır. Distribütörlerin, aynı zamanda münferit ithalatçı statüsünde bulunmaları, teminat yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.
- Kamu kurum ve kuruluşlarına taşıt temin eden Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü bu uygulama kapsamında bulunmamaktadır.

Münferit ithalatçılarda teminat uygulaması

MADDE 5- (1) Teminat vermekle yükümlü bulunan münferit ithalatçıların Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 87.03 tarife pozisyonunda yer alan kayıt ve tescile tabi olan taşıtları, ÖTV ödemeksizin ithal edebilmeleri ancak Belge sahibi olmaları ve bu Tebliğe uygun teminat vermeleri durumunda mümkündür.

(2) Teminat vermekle yükümlü bulunsun ya da bulunmasın, Belge talebinde bulunan münferit ithalatçıların;

a) Asgari beş milyon Türk lirası ödenmiş sermayeye sahip olmak,

b) Başvuru tarihinden önceki üç takvim yılı boyunca motorlu araç ticaretiyle iştiğal etmek,

c) Asgari beş işçi/personel çalıştırmak,

ç) Hakkında, Belge talep tarihinden önceki son beş yıl içerisinde; sahte/yanıltıcı belge kullanıldığına/düzenlendiğine ve/veya gümrük idarelerince adli işlem yapılması gerektiği mütalaasıyla adli makamlara intikal ettirilmiş bir fiilin veya ithalat işleminin olduğuna dair tespitle bulunulmamış olmak,

d) Talep tarihi itibarıyla vergi borcu bulunmamak,

koşullarının tamamını birlikte sağlaması gerekmektedir. Bu şartları taşıyan münferit ithalatçılardan teminat vermekle yükümlü bulunanların, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan ve ilgili yıl için geçerli olan azami tutar kadar teminat vermesi durumunda Belge sahibi olmaları mümkündür.

(3) Teminat süreci tamamlanmadan Belgenin temini mümkün bulunmamakta olup, teminat ve Belgeye ilişkin bilgiler gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesince Belgenin verildiği günün akşamına kadar Vergi Dairesi Sistemine işlenir. İkinci fıkrada sayılan şartların kaybedilmesi durumunda Belge iptal edilir. Belgenin iptali halinde söz konusu Sisteme iptal kaydı düşülmek suretiyle işlem tesis edilir.

(4) 4458 sayılı Kanunda yer alan istisna ve muafiyet hükümleri hariç olmak üzere 4760 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı listede yer alan malların kendi kullanımı amacıyla ithalatında yükümlünün vadesi geçmiş vergi borcunun bulunmadığına ilişkin yazı aranır.

(5) Gümrük yükümlülüğüne tabi olanlarca, 4760 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı listede 87.03 tarife pozisyonunda yer alan kayıt ve tescile tabi taşıtların son bir yılda kullanmak amacıyla birden fazla sayıda ithal edilmek istenmesi durumunda, bunların motorlu araç ticareti yaptığı kabul edilir ve bu Tebliğde yer alan münferit ithalatçıların tabi olduğu yükümlülüklerle tabi olunur.

Bayiler bakımından teminat uygulaması

MADDE 6- (1) Teminat vermekle yükümlü bulunan münferit ithalatçıları ile aralarında bayilik ilişkisi tesis etmiş olanlar ve bunların bayileri tarafından, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan ve ilgili yıl için geçerli olan azami tutar kadar teminat verilir.

(2) Teminat süreci tamamlanmadan 4760 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı listede 87.03 tarife pozisyonunda yer alan kayıt ve tescile tabi taşıtların münferit ithalatçıları ile sözleşmesi bulunan bayileri veya bu bayilerin bayileri arasında satılmak amacıyla ÖTV ödemeksizin teslimi mümkün bulunmamaktadır.

(3) Münferit ithalatçıları ile sözleşmesi bulunan bayiler veya bu bayilerin bayileri tarafından teminat yükümlülüğünün yerine getirilmesi halinde, bu bilgiler söz konusu mükelleflerin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesince, o günün akşamına kadar durumlarına göre Vergi Dairesi Sistemine işlenir. Bu Tebliğde yer alan yükümlülüklerin ihlalinin tespiti veya teminat yükümlülüğünün ihlali durumunda aynı Sisteme iptal kaydı düşülmek suretiyle işlem tesis edilir.

Teminat verme zamanı ve yeri

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ kapsamında belirlenen teminatların;

a) Belge talebinde bulunan münferit ithalatçıları bakımından, ilgili vergi dairesi müdürlüğü tarafından Belgenin düzenlenmesinden önce,

b) Belge talebinde bulunan münferit ithalatçıları bayileri ile bunların bayileri bakımından, münferit ithalatçı için Belgenin düzenlendiği tarihi takip eden 30 gün içinde,

c) Yeni bayilik ilişkisi tesis edilmesi durumunda, ilgili bayilik sözleşmesinin düzenlendiği tarihi takip eden 30 gün içinde,

söz konusu mükellefler tarafından gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine verilmesi zorunludur.

(2) Kendisinden teminat alınmış olan mükelleflerin, teminatın alındığı tarihten sonra tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen vergi borçlarının, alınan teminat tutarının %10'unu aşması halinde, alınmış olan teminat 6183 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi hükmü de dikkate alınarak paraya çevrilir ve paranın vergi dairesi hesaplarına intikal ettiği tarih (Türk lirası cinsinden para olarak alınan teminatlarda paranın teminat olarak alındığı tarih) esas alınarak 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mükelleflerin vergi borçlarına mahsup edilir. Ayrıca, mükelleflere tebliğ

edilecek bir yazı ile bu suretle eksilen teminatın, 30 gün içinde tamamlanması istenir. Bu süre zarfında teminatın tamamlanmaması durumunda, daha önce Vergi Dairesi Sistemine yapılan kayıtlar iptal edilir.

(3) Teminatın, banka mektubu veya kefalet senedi olması halinde ilgili vergi dairesi tarafından teyidi yapılır.

(4) Bu Tebliğ kapsamında verilmesi gereken teminat tutarlarının belirlenmesinde göz önünde bulundurulacak azami hadler, teminatın verileceği yıla ilişkin olarak söz konusu hadlerin 213 sayılı Kanunun mükerrer 414 üncü maddesi kapsamında yapılan artırım sonrası tutarları ile dikkate alınır. Bu nedenle teminatı eksik kalan mükelleflerin, her takvim yılının ilk ayının son gününe kadar (son günü dahil) teminatlarını tamamlamaları gerekmektedir.

(5) Herhangi bir sebeple tamamlanması gereken teminatın süresinde tamamlanmaması durumunda daha önce Vergi Dairesi Sistemine yapılan kayıtlar iptal edilir.

Alınacak teminat

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ kapsamında 3 üncü maddede tanımlanan teminatların biri veya birden fazlası birlikte verilebilir.

(2) Banka teminat mektupları, EK-1'deki örneğe uygun, kesin ve süresiz olarak düzenlenir ve teyidini müteakip kabul edilir.

(3) Kefalet senetleri, EK-2'deki örneğe uygun, kesin ve süresiz olarak düzenlenir ve teyidini müteakip kabul edilir.

Alınan teminatın iadesi

MADDE 9- (1) Bu Tebliğ kapsamında alınan teminat; mükellefin faaliyetine son vermesi, Belgenin yenilenmemesi, sonlandırılması veya iptal edilmesi, bayilik sözleşmesinin feshi ve benzeri durumlarda, mükellef hakkında yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre ve vergi borcu bulunmaması kaydıyla iade edilir. Ayrıca daha önce Vergi Dairesi Sistemine yapılan kayıtlar iptal edilir.

(2) Herhangi bir sebeple tamamlanması gereken teminatın süresinde tamamlanmaması durumunda daha önce Vergi Dairesi Sistemine yapılan kayıtlar iptal edilir.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 10- (1) Belge talebinde bulunan ve teminat vermekle yükümlü bulunan münferit ithalatçılar, Belge talep dilekçesi ekinde bayilerini EK-3'te yer alan form ile Belgenin düzenlenmesinden önce ilgili vergi dairesine bildirmek zorundadır.

(2) Teminat vermekle yükümlü bulunan münferit ithalatçıların, Belge aldıktan sonra yeni sözleşme imzaladıkları bayilerini ve bildirim yapılmış olan bayilerinden sözleşmesi sona erenlerini sözleşmenin imzalandığı/sona erdiği tarihi takip eden 30 gün içinde EK-3'te yer alan form ile münferit ithalatçılar tarafından ilgili vergi dairesine bildirilmesi zorunludur.

(3) Teminat yatırma zorunluluğu bulunan bayilerin teminat yatırma süreleri içinde EK-3'te yer alan form ile bayilerini ilgili vergi dairesine bildirmesi zorunludur. Yine söz konusu bayilerin yeni sözleşme imzaladıkları bayilerini ve bildirim yapılmış olan bayilerinden sözleşmesi sona erenlerini de sözleşmenin imzalandığı/sona erdiği tarihi takip eden 30 gün içinde EK-3'te yer alan form ile bildirilmesi zorunludur.

(4) Teminat uygulaması kapsamında, ÖTV ödenmeksizin satılması amacıyla teslim edilmek istenen 87.03 tarife pozisyonunda yer alan kayıt ve tescile tabi taşıtlara ilişkin olarak, söz konusu taşıtı teslim etmek isteyen mükellefler tarafından, bahse konu teslim işleminden önce, EK-4'te yer alan form ile elektronik ortamda Vergi Dairesi Sistemine bildirim yapılması zorunlu olup, söz konusu form ile bildirim yapılmayan taşıtlar ÖTV ödenmeksizin veya ilk iktisap kapsamında teslim mümkün bulunmamaktadır.

Ceza uygulaması

MADDE 11- (1) Bu Tebliğ kapsamında teminat vermekle yükümlü olanlardan; süresinde hiç teminat vermeyen, eksik teminat veren ya da daha önce verdikleri teminatları tamamlamaları gereken süre içinde tamamlamayanlar adına, 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrasının dördüncü cümlesi gereğince, özel usulsüzlük cezası kesilir. Bahse konu cezanın uygulamasında, yeni işe başlayan ve işe başladığı hesap dönemi kapanmadığı için brüt satışları net olarak belli olmayan mükellefler hakkında, 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan tutarın 10 katı tutarında ceza kesilir.

(2) Bu Tebliğ kapsamında bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler adına, 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilir.

Diğer hususlar

MADDE 12- (1) Bu Tebliğ kapsamında teminat vermekle yükümlü bulunan münferit ithalatçılar tarafından yapılan 87.03 tarife pozisyonunda yer alan kayıt ve tescile tabi taşıtlara ilişkin ithalatlar, gümrük idaresince oluşturulan EK-5'te yer alan bilgi formu ile ithalat işlemi müteakip elektronik ortamda Vergi Dairesi Sistemine aktarılır. Gönderilen bu formda değişiklik olması durumunda değişiklikleri içeren EK-5'te yer alan bilgi formu da

ayrıca söz konusu Sisteme aktarılır.

(2) Münferit ithalatçının sahip olduğu Belgenin iptal edilmesi durumunda, Vergi Dairesi Sistemine iptal kaydı yapılarak, mükellefe ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğüne bildirim yapılır.

(3) Başkanlık bu Tebliğde yer alan belgeler ile daha sonra istenebilecek diğer belge ve bildirimleri elektronik ortamda almaya, bunlar üzerinde değişiklik yapmaya ve bu bildirimleri kaldırmaya yetkilidir.

(4) Bu Tebliğde yer alan bayilik ilişkisinin Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinin (I/B/4) bölümünde belirtildiği üzere, noter nezdinde yapılan sözleşme ile kurulmuş olması gerektiği tabiidir.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla geçerliliği devam eden Belge sahibi münferit ithalatçılar ile bunların bayileri ve varsa bunların da bayileri, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir ay içerisinde, bu Tebliğde belirtilen usulde teminat vermekle ve bildirim yükümlülüklerini yerine getirmekle mükelleftirler. Teminat ve bildirim yükümlülüğünü yerine getiren Belge sahibi mükelleflerin geçerliliği devam eden Belgelerinin de Vergi Dairesi Sistemine kaydı yapılır. Bu süre zarfında yükümlülüklerini yerine getirmeyen münferit ithalatçıların Belgeleri iptal edilir.

(2) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Belge için başvuruda bulunmuş olan ve teminat vermekle yükümlü bulunan münferit ithalatçılar, ancak bu Tebliğe uygun olarak teminat vermek ve bayilerini bildirmek şartıyla Belgeyi temin edebilirler.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihini takip eden ayın başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)